

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงาน
ของโรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
Causal Factors Affecting Competitive Advantage and Business Performance
of Industrial Factories in the Northeastern Region of Thailand.

อรอมล หล้าสกุล^{1*}, และ วิชิต อุ๋อัน²
Onamon Lhasakul^{1*}, and Vichit U-on²

¹⁻²วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม; Graduate College of Management Sripatum
University Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : Onamon.lh@spu.ac.th

DOI : 10.14456/jlgisrru.2025.15

Received : April 9, 2025; Revised : April 9, 2025; Accepted : April 25, 2025

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุ ได้แก่ ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม (IC) การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ (SSCM) และความคล่องตัวขององค์กร (OA) ที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน (CA) และผลการดำเนินงานธุรกิจ (BP) ของโรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย การวิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารหรือผู้จัดการโรงงานอุตสาหกรรม 440 ราย และวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 326.48$, $df = 176$, $p = 0.057$, $CFI = 0.95$, $GFI = 0.95$, $AGFI = 0.94$, $RMSEA = 0.05$ และ $SRMR = 0.04$) ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ ความคล่องตัวขององค์กร มีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยทั้ง 3 ปัจจัยดังกล่าวยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลการดำเนินงานธุรกิจผ่านความได้เปรียบทางการแข่งขัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาความสามารถทั้ง 3 ด้านเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและยกระดับผลการดำเนินงานในอุตสาหกรรมการผลิต โดยเฉพาะในบริบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการสำหรับผู้ประกอบการในภูมิภาคนี้

คำสำคัญ (Keywords) : ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม, การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์, ความคล่องตัวขององค์กร, ความได้เปรียบทางการแข่งขัน, ผลการดำเนินงานธุรกิจ

Citation : Lhasakul, O., & U-on, V. (2025). Causal Factors Affecting Competitive Advantage and Business Performance of

Industrial Factories in the Northeastern Region of Thailand.. *Journal of Local Governance and Innovation*, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>

Abstract

This study aimed to examine the impact of causative factors. These encompass Innovation Capability (IC), Strategic Supply Chain Management (SSCM), and Organizational Agility (OA). This influences the competitive advantage (CA) and business performance (BP) of industrial facilities in Northeast Thailand. The study gathered data from 440 executives or managers of industrial facilities and performed a structural equation modeling (SEM) analysis. The study results indicate that the model aligns with the empirical data ($\chi^2 = 326.48$, $df = 176$, $p = 0.057$, $CFI = 0.95$, $GFI = 0.95$, $AGFI = 0.94$, $RMSEA = 0.05$ and $SRMR = 0.04$). The study's results indicate that innovation capability, strategic supply chain management, and organizational agility directly influence competitive advantage. These three elements exert an indirect impact on business performance by providing a statistically meaningful competitive advantage. The results underscore the necessity of cultivating skills in all three domains to establish a competitive edge and enhance performance within the industrial sector. This is especially true for the Northeast region of Thailand. This can serve as a framework for developing management strategies for entrepreneurs in the area.

Keywords : Innovation Capability, Strategic Supply Chain Management, Organizational Agility, Competitive Advantage, Business Performance

บทนำ (Introduction)

ภาพรวมของธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน โรงงานผลิตต่าง ๆ ต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรง ซึ่งต้องปรับตัวอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งต้องปรับปรุงความสามารถในการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ ซึ่งภาคอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยเป็นกรณีศึกษาที่น่าสนใจสำหรับการทำความเข้าใจว่า ปัจจัยต่าง ๆ ขององค์กรมีส่วนสนับสนุนต่อข้อได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานธุรกิจธุรกิจอย่างไร เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่มีการเติบโตด้วยโรงงานอุตสาหกรรมกว่า 32,000 แห่ง มูลค่าการลงทุนรวมกว่า 850,000 ล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2024) และยังเป็นพื้นที่ที่มีอนาคตจากการขยายตัวของระบบขนส่งทางรางในอนาคต จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาผู้วิจัยพบว่า องค์ประกอบสำคัญ 4 ประการที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินธุรกิจ (Business Performance) ได้แก่ ความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage) ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovation Capability) การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Supply Chain Management) และความคล่องตัวขององค์กร (Organizational Agility)

Citation : อรอมล หล้าสกุล, และ วิจิต อู่อ้น. (2568). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินธุรกิจของ

โรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>

โดยความได้เปรียบในการแข่งขันได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการบริหารจัดการในองค์กรว่า เป็นตัวกำหนดหลักในการดำเนินการทางธุรกิจ กรอบแนวคิดสำคัญของ Porter (1985) ระบุว่าความได้เปรียบในการแข่งขันเกิดขึ้นเมื่อองค์กรพัฒนาศักยภาพที่มีค่า หาได้ยาก และคู่แข่งเลียนแบบได้ยาก โดยอาศัยพื้นฐานนี้ ตามมุมมอง Resource-Based View (RBV) ของ Barney (1991) เน้นย้ำว่าบริษัทต่าง ๆ จะสามารถบรรลุประสิทธิภาพที่เหนือกว่าได้โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและศักยภาพที่ไม่เหมือนใคร เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันที่ยั่งยืน Teece (2018) ยืนยันว่า บริษัทต่าง ๆ จะต้องปรับปรุงและกำหนดค่าข้อได้เปรียบในการแข่งขันใหม่ตลอดเวลา เพื่อรักษาประสิทธิภาพที่เหนือกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงประจักษ์ของ Wu (2010) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีความสามารถเชิงพลวัตสูงจะเอาชนะคู่แข่งได้อย่างสม่ำเสมอในวัฏจักรประสิทธิภาพต่าง ๆ

ในภาคการผลิต ประสิทธิภาพด้านต้นทุน คุณภาพ ความยืดหยุ่น และความน่าเชื่อถือในการจัดส่งเป็นความสามารถด้านการผลิตที่สำคัญที่ผลักดันให้เกิดข้อได้เปรียบในการแข่งขัน (Hayes & Wheelwright, 1984) สำหรับภาคการผลิตของประเทศไทย Sutthachai et al., (2022) พบว่า ข้อได้เปรียบในการแข่งขันส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานและการเงิน บริษัทที่สร้างข้อได้เปรียบที่โดดเด่นผ่านนวัตกรรมและความสามารถเชิงกลยุทธ์จะได้รับผลลัพธ์ที่เหนือกว่า รวมถึงผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ประสิทธิภาพด้านต้นทุน และการขยายตลาด ซึ่งการศึกษาของ Gunasekaran & Ngai (2012) เน้นย้ำถึงวิวัฒนาการของลำดับความสำคัญเหล่านี้เพื่อรวมความยั่งยืน นวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญ

ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เกิดขึ้นเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยในสภาพแวดล้อมการผลิต Wang & Ahmed (2004) กำหนดให้ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นความสามารถขององค์กรในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ความสามารถดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งในเศรษฐกิจเกิดใหม่ ซึ่งผู้ผลิตจะต้องสร้างสมดุลระหว่างประสิทธิภาพด้านต้นทุนกับการสร้างมูลค่า เพื่อแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างทุนมนุษย์และความได้เปรียบทางการแข่งขัน ช่วยให้บริษัทต่าง ๆ สามารถปรับปรุงพฤติกรรมเชิงกลยุทธ์และเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ และสร้างความมั่งคั่งได้ (Puspita et al., 2020)

โดยผลการศึกษาของ Nonaka & Takeuchi (2019) แสดงให้เห็นว่า ผู้ผลิตในญี่ปุ่นรักษาความได้เปรียบในการแข่งขันด้วยความสามารถในการบูรณาการความรู้ที่เหนือกว่า ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมยังจัดอุปสรรคต่อการแข่งขันและสนับสนุนความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงความรู้และแนวคิดให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ กระบวนการ และระบบที่สร้างสรรค์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งบริษัทและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในตลาดได้ (Wongsansukcharoen & Thaweepaiboonwong, 2023)

Citation : Lhasakul, O., & U-on, V. (2025). Causal Factors Affecting Competitive Advantage and Business Performance of

Industrial Factories in the Northeastern Region of Thailand.. *Journal of Local Governance and Innovation*, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>

การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ ถือเป็นมิติสำคัญในการบรรลุผลการดำเนินงานทางธุรกิจที่เหนือกว่า โดยการจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพจะต้องเหนือกว่าการประสานงานด้านโลจิสติกส์แบบเดิม โดยการผสมผสานความร่วมมือเชิงกลยุทธ์ การแบ่งปันข้อมูล และการสร้างมูลค่าร่วมกันในเครือข่ายอุปทาน (Christopher, 2011) ซึ่งแนวทางนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในภูมิภาคต่าง ๆ เช่น ภาคอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งผู้ผลิตมักทำหน้าที่เป็นจุดเชื่อมโยงหลักภายในห่วงโซ่อุปทานระดับโลก รวมถึงการวางแผนและการจัดการกิจกรรมห่วงโซ่อุปทานในระยะยาว เช่น ความร่วมมือเชิงกลยุทธ์กับซัพพลายเออร์ การจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า รวมถึงการแบ่งปันข้อมูลที่มีคุณภาพสูง โดยมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการตอบสนองต่อตลาด (Quynh & Huy, 2018) มีการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านต้นทุน คุณภาพ ความน่าเชื่อถือในการจัดส่ง ช่วงเวลาออกสู่ตลาด สิ่งเหล่านี้ทำให้บริษัทต่าง ๆ สามารถสร้างความแตกต่างให้กับตนเองในตลาดได้ (Li et al., 2006)

ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์และความได้เปรียบในการแข่งขันมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมและรักษาตำแหน่งในการแข่งขันได้ โดยการนำแนวทางปฏิบัติที่มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและการจัดแนวทางให้องค์กรมีความคล่องตัวสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์มีส่วนสนับสนุนให้องค์กรมีประสิทธิภาพการทำงานที่แข็งแกร่งขึ้น (Nuraini et al., 2021) ความคล่องตัวขององค์กรกลายมาเป็นปัจจัยสำคัญในการบรรลุและรักษาความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อตลาดมีความผันผวนและคาดเดาไม่ได้มากขึ้น Teece et al., (2016) กำหนดให้

ความคล่องตัวขององค์กรเป็นความสามารถของบริษัทในการรับรู้และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ความสามารถนี้มีความเกี่ยวข้องโดยเฉพาะในบริบทต่าง ๆ เช่น ภาคการผลิตของประเทศไทย ซึ่งต้องรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป และตลาดโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาการศึกษาเชิงประจักษ์เน้นย้ำถึงความสัมพันธ์เชิงบวกและความสำคัญระหว่างความคล่องตัวขององค์กรและความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งความคล่องตัวขององค์กรช่วยเพิ่มความสามารถของบริษัทในการรักษาความสามารถในการแข่งขันโดยส่งเสริมความยืดหยุ่น ความสามารถในการตอบสนอง และความสามารถในการปรับตัว (El Nsour, 2021) ในทำนองเดียวกัน Lovely et al., (2021) เน้นย้ำถึงความสำคัญของความคล่องตัวขององค์กรสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSMEs) ที่ดำเนินงานในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงสูง เช่น ตลาดเสื้อผ้าแบบดั้งเดิมของจาการ์ตา ความคล่องตัวขององค์กรพิสูจน์แล้วว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการรักษาความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยอำนวยความสะดวกในการตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อความต้องการของตลาด การลดวงจรผลิตภัณฑ์ และการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

Citation : อรอมล หล้าสกุล, และ วิจิต อู่อ้น. (2568). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานธุรกิจของ

โรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>

นอกจากนี้ Musa and Enggarsyah (2024) ยังเสริมว่า ความคล่องตัวขององค์กรมีบทบาทสำคัญในการประสานทรัพยากรและกิจกรรมภายในและภายนอก ซึ่งช่วยให้บริษัทต่าง ๆ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับปรุงการดำเนินงาน ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้ยอดขาย ส่วนแบ่งการตลาด ผลกำไรเพิ่มขึ้น และสามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสใหม่ ๆ ทำให้บริษัทแตกต่างจากคู่แข่ง และ Liu & Yang (2020) ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศกับการใช้ประโยชน์จากเครื่องมือดิจิทัล ซึ่งบริษัทต่าง ๆ สามารถปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของตลาดได้อย่างรวดเร็ว เอาชนะคู่แข่ง และตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Medeiros & Maçada, 2022)

ความได้เปรียบในการแข่งขันถือเป็นส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานและการอยู่รอดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในตลาดที่มีการแข่งขัน ซึ่งระดับของความได้เปรียบในการแข่งขันที่บริษัทต่าง ๆ มีอยู่นั้นเชื่อมโยงทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งสามารถสร้างผลลัพธ์ที่เหนือกว่า และถือเป็นสิ่งสำคัญในการรักษาตำแหน่งทางการตลาดและปรับปรุงประสิทธิภาพโดยรวม พร้อมทั้งการมอบคุณค่าที่เป็นเอกลักษณ์ให้กับผู้บริโภค (GS et al., 2019) โดยลูกค้ามีความพึงพอใจที่เพิ่มขึ้น รวมถึงคุณภาพสินค้าและบริการที่เหนือกว่า (Kaleka & Morgan, 2017) บริษัทมีตัวบ่งชี้ทางการเงินที่เพิ่มขึ้น เช่น ผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI) และการเติบโตของยอดขาย (Santos & Brito, 2012) ซึ่งผลการศึกษาใน SMEs ด้านสิ่งทอในรัฐเซอลาโงร์ ประเทศมาเลเซียบ่งชี้ว่า ผลการดำเนินงานทางธุรกิจของพวกเขาจะดีขึ้นตามไปด้วย เมื่อ SMEs มีการปรับปรุงความได้เปรียบในการแข่งขัน (Udriyah et al., 2019) และ SMEs เหล่านี้ควรให้ความสำคัญกับนวัตกรรมในกระบวนการผลิต การปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ และการพัฒนากลยุทธ์การตลาดที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความแตกต่างผ่านภาพลักษณ์ของแบรนด์และการโฆษณาเชิงกลยุทธ์ ยังมีส่วนสนับสนุนให้เกิดผลลัพธ์ทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินเพิ่มขึ้นอีกด้วย (Farida & Setiawan, 2022)

โดยสรุปแล้ว ความได้เปรียบในการแข่งขันถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs การจัดแนวทางนวัตกรรม ความแตกต่างเชิงกลยุทธ์ และความคล่องตัวขององค์กรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด จะช่วยให้บริษัทต่าง ๆ แข็งแกร่งขึ้นและสามารถประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้งสามนี้ก่อให้เกิดเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน ซึ่งส่งผลต่อทั้งความได้เปรียบในการแข่งขันและผลการดำเนินงานทางธุรกิจ การทำความเข้าใจความสัมพันธ์เหล่านี้ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับโรงงานผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เนื่องจากโรงงานเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะเพิ่มตำแหน่งทางการตลาดและประสิทธิภาพการดำเนินงานในตลาดโลกที่มีการแข่งขันกันเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานธุรกิจของโรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมและความได้เปรียบทางการแข่งขัน

การลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา เป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนความสามารถด้านนวัตกรรมขององค์กร และยังเพิ่มความสามารถในการดูดซับและประยุกต์ใช้ความรู้จากภายนอก ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความได้เปรียบทางการแข่งขันในระยะยาว (Cohen & Levinthal, 1990) อีกทั้งการร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างนวัตกรรมแบบเปิด (Open Innovation) โดย Etzkowitz & Leydesdorff (2000) ชี้ให้เห็นว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัย อุตสาหกรรม และรัฐบาลส่งเสริมการถ่ายโอนเทคโนโลยีและความรู้ รวมถึงการส่งเสริมการคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ของพนักงาน (Employee Creativity) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และให้รางวัลกับความคิดใหม่ ๆ จะช่วยสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง (Malaviya & Wadhwa, 2005) และ Teece (1986) ยังระบุอีกว่า การจัดการทรัพยากรสินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้องค์กรสามารถแปลงนวัตกรรมเป็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าด้วยการผลิตแบบ MTO ช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นและตอบสนองความต้องการเฉพาะของลูกค้าได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Mass Customization ของ Pine (1993) ที่แสดงให้เห็นว่า การผสมผสานระหว่างการผลิตจำนวนมากและการปรับแต่งตามความต้องการเฉพาะ และด้วยต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าคู่แข่ง (Cost Leadership) ซึ่ง Porter & Advantage (1985) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ความเป็นผู้นำด้านต้นทุนช่วยให้องค์กรสามารถลดต้นทุนผ่านนวัตกรรมกระบวนการ (Process Innovation) และอีกหนึ่งปัจจัยคือความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Product Development Capability) โดยการศึกษาของ Clark (1991) ชี้ให้เห็นว่า องค์กรที่มีความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพจะมีความได้เปรียบทางการแข่งขันสูง

การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์และความได้เปรียบทางการแข่งขัน

การบูรณาการห่วงโซ่อุปทาน เป็นการเชื่อมโยงกระบวนการทางธุรกิจทั้งภายในและระหว่างองค์กรให้เป็นระบบเดียวกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดความสูญเปล่า Frohlich & Westbrook (2001) ระบุว่า การบูรณาการห่วงโซ่อุปทานทั้งในแนวดิ่ง (กับซัพพลายเออร์และลูกค้า) และแนวนราบ (กับพันธมิตรทางธุรกิจ) ช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงานและลดต้นทุนการผลิต รวมถึงการร่วมมือระหว่างองค์กรในห่วงโซ่อุปทานเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดความขัดแย้ง ซึ่ง Lambert et al., (2004) เน้นย้ำว่า ความสัมพันธ์ระยะยาวกับซัพพลายเออร์และการทำงานร่วมกันแบบหุ้นส่วน ช่วยให้องค์กร

Citation : ออมล หล้าสกุล, และ วิจิต อู่อ้น. (2568). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานธุรกิจของ

โรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>

สามารถลดความไม่แน่นอน และปรับปรุงคุณภาพสินค้าได้อย่างต่อเนื่อง และ Tang & Tomlin (2008) เสนอว่า การวางแผนรับมือความเสี่ยงจากความไม่แน่นอน เช่น การกระจายซัพพลายเออร์และการสร้างห่วงโซ่อุปทานที่ยืดหยุ่น ช่วยให้องค์กรสามารถรับมือกับความไม่แน่นอนได้ดีขึ้น อีกทั้ง Gunasekaran & Ngai (2004) ระบุว่า การใช้ระบบดิจิทัลช่วยเพิ่มความโปร่งใสพร้อมทั้งการติดตามข้อมูลแบบเรียลไทม์จะช่วยลดข้อผิดพลาดและเพิ่มความเร็วในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า สอดคล้องกับการศึกษาของ Christopher (2016) ที่ระบุว่า ห่วงโซ่อุปทานคือเครื่องมือสำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคดิจิทัล ช่วยเพิ่มความเร็วในการส่งมอบ ซึ่งส่งผลต่อความพึงพอใจของลูกค้า (Chavez et al., 2016) อีกทั้งความร่วมมือระหว่างองค์กรในห่วงโซ่อุปทานช่วยให้เกิดการแบ่งปันความรู้และพัฒนานวัตกรรมร่วมกัน (Soosay et al., 2008) ซึ่งองค์กรที่มีระบบจัดการความเสี่ยงที่ดีจะสามารถรับมือกับวิกฤต เช่น การขาดแคลนวัตถุดิบ หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายการค้าได้ดีกว่า (Sheffi & Rice, 2005) การนำ Big Data และ AI มาใช้ช่วยพยากรณ์ความต้องการลูกค้าและปรับปรุงการวางแผนการผลิต ซึ่งเพิ่มความแม่นยำในการดำเนินงานได้ดียิ่งขึ้น (Waller & Fawcett, 2013)

ความคล่องตัวขององค์กรและความได้เปรียบทางการแข่งขัน

ในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและความไม่แน่นอนสูง ความคล่องตัวขององค์กรได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยความสามารถในการรับรู้และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดและความต้องการของลูกค้าเป็นองค์ประกอบสำคัญของความคล่องตัวขององค์กร ซึ่ง Sambamurthy et al., (2003) ชี้เห็นว่า องค์กรที่สามารถตรวจจับสัญญาณการเปลี่ยนแปลงจากตลาดและปรับกลยุทธ์ทางธุรกิจได้อย่างรวดเร็วจะมีศักยภาพในการสร้างนวัตกรรมและรักษาความได้เปรียบทางการแข่งขัน และสามารถปรับกระบวนการทำงานและการตัดสินใจให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โดยเน้นย้ำว่าความยืดหยุ่นในการจัดโครงสร้างองค์กรและการกระจายอำนาจการตัดสินใจช่วยเพิ่มความสามารถในการปรับตัวขององค์กร (Overby et al., 2006) กลไกสำคัญที่ความคล่องตัวขององค์กรส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน ได้แก่ ความสามารถในการรับรู้และตอบสนองต่อโอกาสและภัยคุกคาม (Lu & Ramamurthy, 2011) ความเร็วในการนำผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาด (Roberts & Grover, 2012) ประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรใหม่ (Teece, 2007) ความสามารถในการเรียนรู้และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Dove, 2001) เหล่านี้ต่างผลกระทบเชิงบวกโดยตรงต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว

ความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินธุรกิจ

Porter (1985) พบว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขันว่าเป็นความสามารถขององค์กรในการสร้างมูลค่าให้กับลูกค้าได้เหนือกว่าคู่แข่ง ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ ความได้เปรียบด้านต้นทุน และความได้เปรียบด้านความแตกต่าง ซึ่งการศึกษาของ Newbert (2008) ยังเน้นย้ำอีกว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขันส่งผลต่อผลการดำเนินธุรกิจผ่านกลไกสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การสร้างมูลค่าให้กับ

ลูกค้า การลดต้นทุนการดำเนินงาน การสร้างความยั่งยืนในการแข่งขัน โดย Ma (2000) ได้เสริมอีกว่าองค์กรที่มีความได้เปรียบทางการแข่งขันทั้งด้านต้นทุนและความแตกต่างจะมีผลการดำเนินงานทางการเงินที่ดีกว่า โดยเฉพาะในด้าน เช่น อัตรากำไรที่สูงขึ้น การเติบโตของรายได้ที่มั่นคง ความสามารถในการสร้างกระแสเงินสด ในส่วนของการศึกษาของ Vorhies & Morgan (2005) ชี้ให้เห็นว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขันส่งผลเชิงบวกต่อความพึงพอใจของลูกค้า คุณภาพผลิตภัณฑ์และบริการ ความสามารถในการรักษาพนักงานที่มีความสามารถ ความเร็วในการนำผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาด โดย Powell (2001) แย้งว่าความสัมพันธ์ระหว่างความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินธุรกิจอาจถูกกำกับด้วยปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ลักษณะเฉพาะของอุตสาหกรรม ความสามารถในการจัดการขององค์กร ระดับการแข่งขันในตลาด แต่อย่างไรก็ตามองค์กรที่มีความได้เปรียบทางการแข่งขันสามารถสร้างผลตอบแทนทางการเงินที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม (Newbert, 2008)

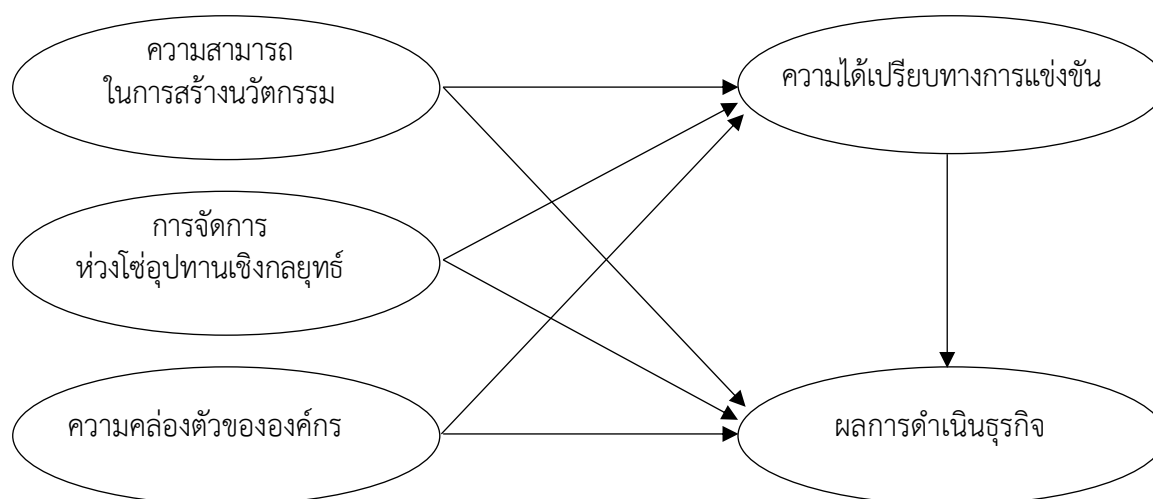
กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ข้อได้เปรียบในการแข่งขันเป็นแนวคิดพื้นฐานในการบริหารเชิงกลยุทธ์ โดย Portor (1985) เสนอว่าการเป็นผู้นำด้านต้นทุน การสร้างความแตกต่างและกลยุทธ์การมุ่งเน้นตลาดเฉพาะ จะสามารถเอาชนะคู่แข่งด้วยการส่งมอบคุณค่าที่เหนือกว่า หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมาสร้างมูลค่าให้กับลูกค้า หายากและเลียนแบบไม่ได้ รวมถึงการจัดระเบียบใหม่สามารถนำไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Barney, 1991) โดย Teece et al., (1997) ยังเสริมอีกว่า ในอุตสาหกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วความได้เปรียบจะลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการจะรักษาระดับความได้เปรียบนั้นจะต้องสร้างความแตกต่างและสนับสนุน ความคิดสร้างสรรค์ ความกระตือรือร้นให้อยู่ในระดับสูง (Thomram et al., 2022) ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน ผลการดำเนินธุรกิจ โดยรูปแบบที่ได้พัฒนาเริ่มจากความสามารถในการสร้างนวัตกรรม (Innovation Capability) การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Supply Chain Management) ความคล่องตัวขององค์กร (Organizational Agility) จากการสังเคราะห์ตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

Citation : อรอมล หล้าสกุล, และ วิจิต อู่อ้น. (2568). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินธุรกิจของ

โรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบของการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงประมาณ (Quantitative research) ประกอบด้วย การวิเคราะห์สถิติพรรณนาและสถิติอนุมานด้วยเครื่องมือทางสถิติ Structural Equation Modeling (SEM) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินธุรกิจของโรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารหรือผู้จัดการโรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของจำนวนประชากร โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 ตัวอย่าง (20 เท่าของ 18 ตัวแปรทำนาย) (Shumacker & Lomax, 2010) แต่ครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจำนวน 440 ตัวอย่าง เพื่อให้แน่ใจว่าจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่สามารถใช้เป็นค่าสถิติที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรได้ (Hair et al., 2006)

ผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปกรอบวิจัยและปรับปรุงพัฒนาแบบสอบถามจากการศึกษาที่ผ่านมา โดยความสามารถในการสร้างนวัตกรรม (IC) ปรับปรุงจากงานของ Wang et al. (2022); Lee et al. (2023); Zang & Kim (2024) การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ (SSCM) ปรับปรุงจากงานของ Chen et al. (2022); Johnson & Smith (2023); Park et al. (2024) ความคล่องตัวขององค์กร (OA) ปรับปรุงจากงานของ Thompson et al. (2022); Wilson & Brown (2023); Anderson et al. (2024) ความได้เปรียบทางการแข่งขัน (CA) ปรับปรุงจากงานของ Martinez et al. (2022); Taylor & White (2023); Kim et al. (2024) ผลการดำเนินธุรกิจ (BP) ปรับปรุงจากงานของ Harris et al. (2022); Robertson & Clark (2023); Liu et al. (2024) โดยมีลักษณะคำถามแบบประเมินค่าด้วย Likert's Scale 5 ระดับ แล้วทำการทดสอบความเที่ยงตรง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยค่า Cronbach's จากการ Try out จำนวน 30 ตัวอย่าง ต่อมาผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจาก

Citation : Lhasakul, O., & U-on, V. (2025). Causal Factors Affecting Competitive Advantage and Business Performance of

Industrial Factories in the Northeastern Region of Thailand.. *Journal of Local Governance and Innovation*, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>

แบบสอบถามด้วยวิธีสัมภาษณ์และส่งแบบสอบถามออนไลน์ไปยังกลุ่มประชากรโรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เสร็จแล้วทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ลักษณะข้อมูลทั่วไป ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น และสถิติอนุมานด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์และอิทธิของปัจจัยต่าง ๆ ด้วยตรวจสอบค่าทางสถิติ ดังนี้ χ^2 -test, CFI, GFI, AGFI, RMSEA, และ SRMR เป็นต้น

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดใหญ่ ร้อยละ 45.46 และส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 35.45 โดยมียอดขายต่อเดือน 1,000,001-5,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.77 มีพนักงาน 11-15 คน คิดเป็นร้อยละ 38.41 และมีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.86 สำหรับค่าเฉลี่ยของความสามารถในการสร้างนวัตกรรม การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ ความคล่องตัวขององค์กร ความได้เปรียบทางการแข่งขัน และผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก (4.12-4.21) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ระหว่าง 0.62-0.75

ผลการทดสอบแบบจำลองและดัชนีความพอดีเพื่อประเมินแบบจำลอง SEM ได้ค่าสถิติ ดังนี้ การทดสอบไคสแควร์ $\chi^2 = 326.48$, $df = 176$, $p = 0.057$, CFI = 0.95, GFI = 0.95, AGFI = 0.94, RMSEA = 0.05 และ SRMR = 0.04 โดยพิจารณาความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ χ^2/df มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA และ SRMR มีค่าน้อยกว่า 0.05 และดัชนี CFI, GFI มีค่ามากกว่า 0.95 (สุภมาสอังศุโชติ, 2554) และ AGFI มีค่ามากกว่า 0.90 (Byrne, 2010) จึงเห็นได้ว่า โมเดลที่ได้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิเคราะห์อิทธิของปัจจัยในโมเดลพบว่า ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม (IC) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน (CA) และผลการดำเนินงานธุรกิจ (BP) โดยอิทธิพลทางตรงอยู่ที่ 0.30, 0.29 ตามลำดับ และยังมีอิทธิพลทางอ้อมอยู่ที่ 0.12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.01 สำหรับการจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ (SSCM) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน (CA) และผลการดำเนินงานธุรกิจ (BP) โดยอิทธิพลทางตรงอยู่ที่ 0.27, 0.26 ตามลำดับ และอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ 0.11 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ในส่วนของความคล่องตัวขององค์กร (OA) พบว่ามีอิทธิพลเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน (CA) และผลการดำเนินงานธุรกิจ (BP) โดยมีอิทธิพลทางตรงอยู่ที่ 0.26, 0.36 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

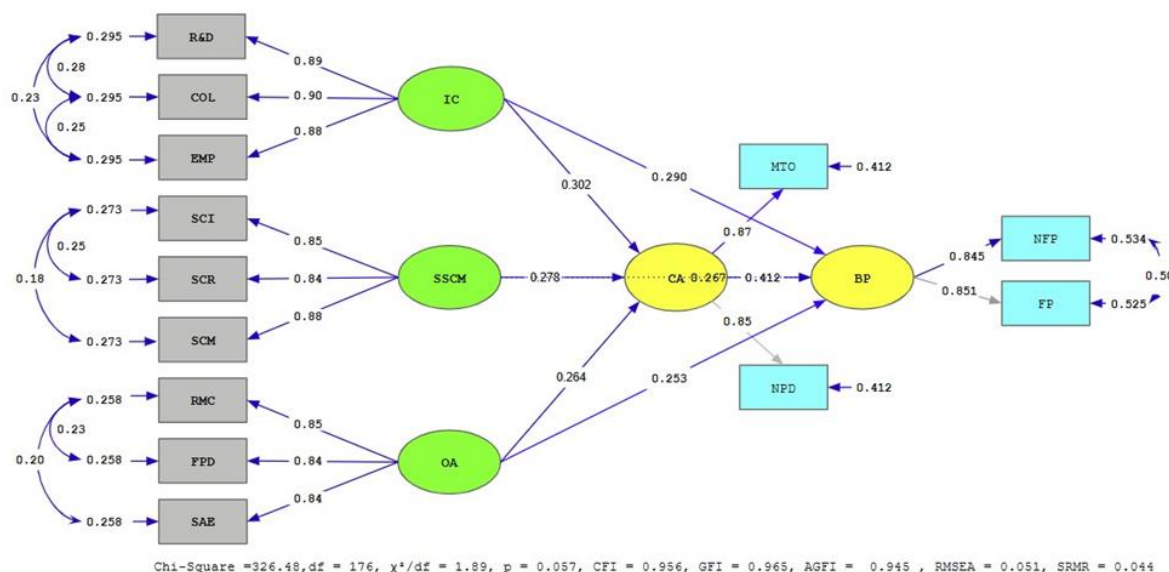
ผลการวิจัยเน้นย้ำถึงบทบาทสำคัญของนวัตกรรม การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ ความคล่องตัวขององค์กร ในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และผลดำเนินงานทางธุรกิจ การวิเคราะห์ SEM ยืนยันแนวทางที่ตั้งสมมติฐานไว้และแสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนทางสถิติที่มั่นคงสำหรับแบบจำลองเชิงทฤษฎี ผลลัพธ์เหล่านี้ให้ข้อมูลเชิงลึกที่นำไปปฏิบัติได้สำหรับผู้จัดการโรงงานอุตสาหกรรมในภาค

Citation : อรอมล หล้าสกุล, และ วิจิต อู่อ้น. (2568). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานของ

โรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>

ตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและประสิทธิภาพการทำงาน ผ่านการเน้นย้ำเชิงกลยุทธ์ต่อบัณฑิตที่เป็นสาเหตุสำคัญ

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนและอิทธิพลของโมเดลโดยรวม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาพบว่า ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม (IC) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถทางการแข่งขัน (CA) โดย Hult et al. (2004) ชี้ให้เห็นว่า เมื่อองค์กรมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมสูงย่อมส่งผลให้ความสามารถทางการแข่งขันเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และ Dess & Picken (2000)

เน้นย้ำถึงการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้องค์กรปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดพัฒนาสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์ลูกค้า อย่างไรก็ตาม ขนาดอิทธิพลที่อยู่ในระดับปานกลาง (0.302) อาจสะท้อนว่ายังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถทางการแข่งขัน เช่น คุณภาพการบริการ (Service Quality) หรือความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customer Relationship) ซึ่งอาจจำเป็นต้องนำมาพิจารณาร่วมกันในการศึกษาต่อไป

สำหรับการจัดการห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน (SSCM) สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรได้ (Seuring & Müller, 2008) โดย Zhu et al. (2018) พบว่า การนำแนวปฏิบัติด้านความยั่งยืนมาใช้ในห่วงโซ่อุปทาน เช่น การลดของเสีย การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างความร่วมมือกับซัพพลายเออร์ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ช่วยให้องค์กรลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งได้ นอกจากนี้ Golcic & Smith (2013) ยังระบุว่าการ

Citation : Lhasakul, O., & U-on, V. (2025). Causal Factors Affecting Competitive Advantage and Business Performance of

Industrial Factories in the Northeastern Region of Thailand.. *Journal of Local Governance and Innovation*, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>

จัดการห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืนช่วยเสริมภาพลักษณ์องค์กรและเพิ่มความน่าเชื่อถือในสายตาผู้บริโภค ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

ในส่วนของความคล่องตัวขององค์กร (OA) ซึ่ง Teece et al. (2016) ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของความคล่องตัวขององค์กรในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและ Sambamurthy et al. (2003) ยังเสริมว่าความคล่องตัวขององค์กรช่วยให้องค์กรสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดได้อย่างรวดเร็ว สามารถปรับตัวต่อความไม่แน่นอนและใช้ประโยชน์จากโอกาสใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยทั้ง 3 ปัจจัยข้างต้น ยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลการดำเนินงานธุรกิจ (BP) ผ่านตัวแปรความสามารถทางการแข่งขัน (CA) สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีทรัพยากรตามฐานมอง (Resource-Based View หรือ RBV) ที่เน้นความสำคัญของความสามารถเชิงกลยุทธ์ในการสร้างผลการดำเนินงานที่เหนือกว่า (Barney, 1991)

โดย Porter (1985) กล่าวว่า ความสามารถทางการแข่งขันทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการเปลี่ยนความสามารถเชิงกลยุทธ์ขององค์กรให้เป็นผลการดำเนินงานที่แท้จริง โดยเฉพาะความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ช่วยพัฒนาความได้เปรียบทางการแข่งขันผ่านผลิตภัณฑ์และกระบวนการใหม่ ๆ ซึ่งนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น (Damanpour, 1991) และ Hult et al. (2004) ยืนยันว่า นวัตกรรมส่งผลต่อผลประกอบการผ่านการสร้างความแตกต่างและลดต้นทุน

การจัดการห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน ส่งเสริมความสามารถทางการแข่งขันโดยการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการ ลดความเสี่ยง และสร้างคุณค่าร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Carter & Rogers, 2008) งานวิจัย

ของ Zhu et al. (2018) พบว่า การปฏิบัติด้านความยั่งยืนช่วยปรับปรุงทั้งประสิทธิภาพการดำเนินงานและผลการดำเนินงานทางการเงิน

ความคล่องตัวขององค์กร ช่วยให้องค์กรตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาความสามารถทางการแข่งขันในระยะยาว (Sambamurthy et al., 2003) ผลการศึกษาของ Overby et al. (2006) ยังเน้นย้ำว่า ความคล่องตัวช่วยปรับปรุงความสามารถในการรับรู้ การตัดสินใจ และการดำเนินการ ซึ่งส่งผลต่อผลการดำเนินงานโดยรวม

ข้อค้นพบนี้มีนัยสำคัญทางปฏิบัติโดยชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารควร พัฒนากลยุทธ์แบบบูรณาการที่เชื่อมโยงความสามารถต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และลงทุนในการสร้างระบบการวัดผลที่ครอบคลุมทั้งความสามารถเชิงกลยุทธ์และความสามารถทางการแข่งขัน รวมถึงออกแบบกระบวนการจัดการที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างฟังก์ชันต่างๆ

อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้มีข้อจำกัดบางประการที่ควรพิจารณาในการวิจัยครั้งต่อไป เช่น ความเป็นไปได้ของปัจจัยกำกับอื่น ๆ เช่น สภาพแวดล้อมทางการแข่งขันหรือความไม่แน่นอนของตลาด ความ

จำเป็นในการศึกษาผลกระทบระยะยาวของความสามารถเหล่านี้ การพิจารณาปัจจัยระดับอุตสาหกรรมที่อาจส่งผลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว

ความรู้ใหม่ (New Knowledge)

ความสามารถในการแข่งขันมีส่วนสำคัญที่ช่วยผลักดันให้ผลการดำเนินงานขององค์กรเติบโต โดยเมืองประกอบหลักที่ส่งต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ และความคล่องตัวขององค์กร ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่สามารถช่วยให้ธุรกิจเติบโตและสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจได้อย่างทันท่วงที

ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมช่วยให้โรงงานมีการลงทุนในการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดสรรงบประมาณสำหรับการวิจัยและพัฒนาอย่างเพียงพอ พร้อมจัดตั้งหน่วยงานหรือทีมวิจัยและพัฒนาโดยเฉพาะเพื่อลงทุนในเทคโนโลยีและอุปกรณ์เพื่อการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานภายนอก และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของพนักงาน รวมถึงการจัดการทรัพยากรทางปัญญา โดยปัจจัยเหล่านี้มีส่วนช่วยสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของโรงงานเพิ่มขึ้น

การจัดการห่วงโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ ช่วยให้โรงงานบูรณาการด้านห่วงโซ่อุปทานมีการวางแผนและตัดสินใจร่วมกัน กำหนดเป้าหมายร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ส่งผลให้โรงงานสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและลดผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าว พร้อมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการคลังสินค้าและสินค้าคงเหลือ และการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อช่วยในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคล่องตัวขององค์กร ช่วยให้โรงงานสามารถตรวจจับการเปลี่ยนแปลงความต้องการของลูกค้าอย่างรวดเร็ว มีความยืดหยุ่นในการกระบวนการทำงานและการตัดสินใจสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ รวมถึงโรงงานยังต้องส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ให้พนักงานแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

เมื่อโรงงานมีความสามารถในการแข่งขันที่ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการผลิตแบบ MTO (Make to Order) หรือสามารถผลิตด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าคู่แข่ง รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณภาพ จะส่งผลต่อผลการดำเนินงานของโรงงานทั้งที่เป็นทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงิน โรงงานควรให้ความสำคัญกับปัจจัยดังกล่าวข้างต้น จะสามารถช่วยให้โรงงานสามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1.1 ผู้ประกอบการควรมีการพัฒนานวัตกรรมกระบวนการผลิต เช่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (IoT, AI) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสร้างระบบรางวัลเพื่อกระตุ้นการเสนอไอเดียใหม่จากพนักงาน

1.2 ผู้ประกอบการร่วมมือกับสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และกระบวนการใหม่ที่ตอบโจทย์ตลาด

1.3 ควรพัฒนาระบบการแบ่งปันข้อมูล (Data Sharing) เพื่อลดความไม่แน่นอนของอุปทานและการใช้ระบบคลังสินค้าอัจฉริยะ เช่น บล็อกเชนเทคโนโลยี Blockchain เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและประสิทธิภาพในการติดตามการขนส่ง

1.4 ควรมีการปรับโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่นและมีการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) เพื่อคาดการณ์แนวโน้มตลาดและปรับกลยุทธ์ได้ทันเวลา

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการขยายขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมโรงงานอุตสาหกรรมในภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจบริบทและความท้าทายที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค

2.2 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน เช่น ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ การจัดการความรู้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้ได้มุมมองที่ครอบคลุมมากขึ้นในการพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันขององค์กร

2.3 ควรศึกษาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล โดยเฉพาะในบริบทของอุตสาหกรรม 4.0 ที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับตัวและพัฒนาองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีพร้อมทั้งผลกระทบของปัจจัยภายนอกอื่นๆ เช่น นโยบายภาครัฐ สภาพเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลกที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของโรงงานอุตสาหกรรม

เอกสารอ้างอิง (References)

- วิจิต อุ๋น. (2550). *การวิจัยและสืบค้นข้อมูลทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2024). *รายงานสถานการณ์อุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2567*. กระทรวงอุตสาหกรรม.
- สุภมาส อังสุโชติ. (2554). *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL*. กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- Barney, J. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99–120.
- Byrne, B. M. (2010). *Structural equation modeling with AMOS: Basic concepts, applications, and programming*. New York: Taylor & Francis Group.

Citation : อรรถพล หล้าสกุล, และ วิจิต อุ๋น. (2568). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานของ

โรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>

- Carter, C. R., & Rogers, D. S. (2008). A framework of sustainable supply chain management: Moving toward new theory. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, 38(5), 360–387.
- Chavez, R., Yu, W., Feng, M., & Wiengarten, F. (2016). The effect of customer-centric green supply chain management on operational performance and customer satisfaction. *Business Strategy and the Environment*, 25(3), 205–220.
- Christopher, M. (2016). *Logistics and supply chain management: Logistics & supply chain management*. London: Pearson.
- Christopher, M. (2022). *Logistics and supply chain management*. London: Pearson.
- Clark, K. B. (1991). *Product development performance: Strategy, organization, and management in the world auto industry*. Boston: Harvard Business School Press.
- Cohen, W. M., & Levinthal, D. A. (1990). Absorptive capacity: A new perspective on learning and innovation. *Administrative Science Quarterly*, 35(1), 128–152.
- Damanpour, F. (1991). Organizational innovation: A meta-analysis of effects of determinants and moderators. *Academy of Management Journal*, 34(3), 555–590.
- Dess, G. G., & Picken, J. C. (2000). Changing roles: Leadership in the 21st century. *Organizational Dynamics*, 28(3), 18–34.
- Dove, R. (2002). *Response ability: The language, structure, and culture of the agile enterprise*. John Wiley & Sons.
- El Nsour, J. A. (2021). Investigating the impact of organizational agility on the competitive advantage. *Journal of Governance and Regulation*, 10(1).
- Etzkowitz, H., & Leydesdorff, L. (2000). The dynamics of innovation: From national systems and “Mode 2” to a triple helix of university–industry–government relations. *Research Policy*, 29(2), 109–123.
- Farida, I., & Setiawan, D. (2022). Business strategies and competitive advantage: The role of performance and innovation. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 8(3), 163.
- Frohlich, M. T., & Westbrook, R. (2001). Arcs of integration: An international study of supply chain strategies. *Journal of Operations Management*, 19(2), 185–200.

- Golicic, S. L., & Smith, C. D. (2013). A meta-analysis of environmentally sustainable supply chain management practices and firm performance. *Journal of Supply Chain Management*, 49(2), 78–95.
- GS, A., Kurniasih, N., Reni, A., Istanti, E., Zuhroh, D., & Qomariah, N. (2019). The effect of business sphere on competitive advantage and business performance of SMEs. *Management Science Letters*, 9(8), 1153–1160.
- Gunasekaran, A., & Ngai, E. W. (2004). Information systems in supply chain integration and management. *European Journal of Operational Research*, 159(2), 269–295.
- Gunasekaran, A., & Ngai, E. W. (2012). The future of operations management: An outlook and analysis. *International Journal of Production Economics*, 135(2), 687–701.
- Hair, J. F., et al. (2006). *Multivariate data analysis* (6th ed.). New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Hayes, R. H., & Wheelwright, S. C. (1984). *Restoring our competitive edge: Competing through manufacturing*. New York: John Wiley & Sons.
- Hult, G. T. M., Hurley, R. F., & Knight, G. A. (2004). Innovativeness: Its antecedents and impact on business performance. *Industrial Marketing Management*, 33(5), 429–438.
- Kaleka, A., & Morgan, N. A. (2017). Which competitive advantage(s)? Competitive advantage–market performance relationships in international markets. *Journal of International Marketing*, 25(4), 25–49.
- Lambert, D. M., Knemeyer, A. M., & Gardner, J. T. (2004). Supply chain partnerships: Model validation and implementation. *Journal of Business Logistics*, 25(2), 21–42.
- Li, S., Ragu-Nathan, B., Ragu-Nathan, T. S., & Rao, S. S. (2006). The impact of supply chain management practices on competitive advantage and organizational performance. *Omega*, 34(2), 107–124.
- Liu, H. M., & Yang, H. F. (2020). Network resource meets organizational agility: Creating an idiosyncratic competitive advantage for SMEs. *Management Decision*, 58(1), 58–75.
- Lovely, L., Ottemoesoe, R. S. D., & Devie, D. (2021). Information technology capabilities, organizational agility, and competitive advantage: A study of micro, small, and medium enterprises in Indonesia. *Petra International Journal of Business Studies*, 4(2), 131–141.
- Lu, Y., & Ramamurthy, K. (2011). Understanding the link between information technology capability and organizational agility: An empirical examination. *MIS Quarterly*, 931–954.

Citation : อรอมล หล้าสกุล, และ วิจิต อุ๋อัน. (2568). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานธุรกิจของ

โรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>

- Ma, H. (2000). Competitive advantage and firm performance. *Competitiveness Review: An International Business Journal*, 10(2), 15–32.
- Malaviya, P., & Wadhwa, S. (2005). Innovation management in organizational context: An empirical study. *Global Journal of Flexible Systems Management*, 6(2), 1–14.
- Medeiros, M. M. D., & Maçada, A. C. G. (2022). Competitive advantage of data-driven analytical capabilities: The role of big data visualization and of organizational agility. *Management Decision*, 60(4), 953–975.
- Musa, S., & Enggarsyah, D. T. (2024). Absorptive capacity, organizational creativity, organizational agility, organizational resilience and competitive advantage in disruptive environments. *Journal of Strategy and Management*.
- Ngai, E. W., Chau, D. C., & Chan, T. L. (2011). Information technology, operational, and management competencies for supply chain agility: Findings from case studies. *Journal of Strategic Information Systems*, 20(3), 232–249.
- Ngai, E. W., Tao, S. S., & Moon, K. K. (2015). Social media research: Theories, constructs, and conceptual frameworks. *International Journal of Information Management*, 35(1), 33–44.
- Papadopoulos, T., Gunasekaran, A., Dubey, R., Altay, N., Childe, S. J., & Fosso Wamba, S. (2017). The role of Big Data in explaining disaster resilience in supply chains for sustainability. *Journal of Cleaner Production*, 142(1), 1108–1118.
- Podsakoff, P. M., MacKenzie, S. B., & Podsakoff, N. P. (2012). Sources of method bias in social science research and recommendations on how to control it. *Annual Review of Psychology*, 63, 539–569.
- Porter, M. E. (1985). *Competitive advantage: Creating and sustaining superior performance*. New York: Free Press.
- Porter, M. E. (2008). The five competitive forces that shape strategy. *Harvard Business Review*, 86(1), 25–40.
- Prajogo, D., & Olhager, J. (2012). Supply chain integration and performance: The effects of long-term relationships, information technology and sharing, and logistics integration. *International Journal of Production Economics*, 135(1), 514–522.
- Prajogo, D., & Olhager, J. (2012). (duplicate removed; citation retained above)

- Ravichandran, T. (2018). Exploring the relationships between IT competence, innovation capacity and organizational agility. *Journal of Strategic Information Systems*, 27(1), 22–42.
- Ravichandran, T., & Lertwongsatien, C. (2005). Effect of information systems resources and capabilities on firm performance: A resource-based perspective. *Journal of Management Information Systems*, 21(4), 237–276.
- Roth, A. V. (1996). Achieving strategic agility through economies of knowledge. *Planning Review*, 24(2), 30–36.
- Sambamurthy, V., Bharadwaj, A., & Grover, V. (2003). Shaping agility through digital options: Reconceptualizing the role of information technology in contemporary firms. *MIS Quarterly*, 27(2), 237–263.
- Sari, R. S., Ginting, S., & Audina, R. (2022). The effect of digital transformation, market orientation, and organizational agility on business performance with competitive advantage as mediation variable. *Asia Pacific Journal of Management and Education (APJME)*, 5(1), 19–28.
- Schniederjans, D. G., Curado, C., & Khalajhedayati, M. (2020). Supply chain digitisation trends: An integration of knowledge management. *International Journal of Production Economics*, 220, 107439.
- Schoemaker, P. J. H., & Amit, R. (1994). Investment in strategic assets: Industry and firm-level perspectives. In P. Shrivastava, A. S. Huff, & J. E. Dutton (Eds.), *Advances in strategic management: Volume 10A* (pp. 3–33). Greenwich, CT: JAI Press.
- Setiawan, A., Wibowo, A., & Asbari, M. (2022). Competitive advantage analysis: How innovation capability, organizational learning and supply chain management impact? *International Journal of Social and Management Studies*, 3(3), 72–88.
- Shin, N., & Park, S. (2019). Role of fairness, agility, and collaboration in supply chain performance in South Korea: A culture perspective. *Sustainability*, 11(15), 4009.
- Simon, D. G., Hitt, M. A., & Ireland, R. D. (2007). Managing firm resources in dynamic environments to create value: Looking inside the black box. *Academy of Management Review*, 32(1), 273–292.

Citation : อรอมล หล้าสกุล, และ วิจิต อุ๋อัน. (2568). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานธุรกิจของ

โรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>

- Sok, P., Snell, L., Lee, W. J., & Sok, K. (2017). Linking entrepreneurial orientation and small service firm performance through marketing resources and marketing capability. *Journal of Service Theory and Practice*, 27(1), 231–249.
- Soltani, Z., Zareie, B., Milani, F. S., & Navimipour, N. J. (2018). The impact of the customer relationship management on the organization performance. *Journal of High Technology Management Research*, 29(2), 237–246.
- Sutduean, J., Singsa, A., & Suphawan, D. (2019). The mediating effect of supply chain agility on the relationship between information technology, supply chain integration, and firm performance. *International Journal of Supply Chain Management*, 8(3), 247–258.
- Teece, D. J., Pisano, G., & Shuen, A. (1997). Dynamic capabilities and strategic management. *Strategic Management Journal*, 18(7), 509–533.
- Teece, D. J. (2007). Explicating dynamic capabilities: The nature and microfoundations of (sustainable) enterprise performance. *Strategic Management Journal*, 28(13), 1319–1350.
- Ting, C. T. (2021). Effects of supply chain capabilities on competitive advantage of firms: Moderating role of Industry 4.0 technologies. *Benchmarking: An International Journal*, 28(6), 1932–1957.
- Tuan, L. T. (2022). Leveraging green innovation strategy and green dynamic capabilities to enhance the green corporate social responsibility–Corporate sustainability relationship: The moderating role of perceived environmental turbulence. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 29(4), 993–1006.
- Vial, G. (2021). Understanding digital transformation: A review and a research agenda. *The Journal of Strategic Information Systems*, 30(2), 101–123.
- Wamba, S. F., Gunasekaran, A., Dubey, R., & Ngai, E. W. (2018). Big data analytics and firm performance: Effects of dynamic capabilities. *Journal of Business Research*, 70, 356–365.
- Yayla, A. A., & Hu, Q. (2014). The impact of IT-business strategic alignment on firm performance in a developing country setting: Exploring moderating roles of environmental uncertainty and strategic orientation. *European Journal of Information Systems*, 23(4), 371–386.

Zhou, K. Z., & Li, C. B. (2012). How knowledge affects radical innovation: Knowledge base, market knowledge acquisition, and internal knowledge sharing. *Strategic Management Journal*, 33(9), 1090–1102.

Citation : อรอมล หล้าสกุล, และ วิจิต อ้วน. (2568). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานของ

โรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(1), 235-254. <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2025.15>